

Projektbeskrivning: Mänskliga rättigheter med Tamam

Bakgrund

Tamam har beviljats utvecklingsmedel från Länsstyrelsen i Stockholm för att driva ett projekt mot asylsökande. Projektet startar i januari 2018 och avslutas i december samma år.

Tamam driver under 2017-2018 ytterligare ett projekt som finansieras av utvecklingsmedel från Länsstyrelsen för verksamhet mot asylsökande. Projektet handlar om att starta utflyktsgrupper för asylsökande unga vuxna med syfte att ge deltagare ett bredare kontaktnät, uppleva ett ökat handlingsutrymme och mer aktiv fritid. Projektet drivs i Fisksätra i Stockholm.

Lokalföreningen i Lund har under 2017 använt materialet MR-spelet i ett projekt riktat mot ensamkommande ungdomar i Lund. Tamams anställda är utbildade i materialet och kan hålla utbildningar för samtalscoacher som använder materialet tillsammans med målgruppen.

Syfte

Syftet med projektet är att öka kunskapen och förståelsen om mänskliga rättigheter och Sveriges lagar och regler bland asylsökande i Stockholm, i synnerhet bland unga asylsökande. Syftet är också att öka

förståelsen för föreningsliv, att öka deltagarnas självförtroende och stärka deltagarnas språkinläring för att möjliggöra god och snabb etablering i samhället.

Det är svårt att närma sig samhället och hitta rätt när du inte känner till hur samhället är uppbyggt, vilka institutioner som finns och hur du som individ förhåller dig till det offentliga liksom de normer och värderingar i din omgivning. Personer behöver kunskap om samhället både för att få goda möjligheter att etableras men även för att hantera de situationer man ställs inför, för att känna sig trygg i sin tillvaro och för att uppleva sig ha ett gott handlingsutrymme. Bland unga finns ett särskilt behov av dessa kunskaper då de även kliver in i ett nytt steg i livet.

Genom att bedriva samtalsgrupper där deltagarna genom frågeställningar får lära sig om mänskliga rättigheter, hur det offentliga organiseras i Sverige samt lagar och regler menar vi att vi bidrar till ökad förståelse för det svenska samhället, till ökad språkförståelse samt ökade möjligheter till etablering för de som beviljas uppehållstillstånd. Genom att verksamheten leds av unga frivilliga möjliggörs personliga kontakter och erfarenhets- och kunskapsutbyte med unga med olika bakgrund. Vi tror att de möten och relationer som uppstår genom verksamheten ytterligare skapar goda förutsättningar för etablering av asylsökande.

Behov av insatsen

Projektet utgår från två behov bland unga asylsökande, dels ett behov av ökad förståelse för det nya samhället och sina rättigheter och skyldigheter i Sverige, dels behovet av att möta jämnåriga etablerade svenskar. Tamam har identifierat behovet genom asylsökande som är aktiva i föreningen idag liksom erfarenhet av olika projekt som bedrivs inom Tamams lokalföreningar.

Det finns ett stort behov av att öka medvetenheten bland asylsökande om sina rättigheter. Detta för att säkerställa att de kan ta del av sina rättigheter på lika villkor men även för att aktivt kunna delta i samhället. Att känna till sina rättigheter och ha kunskap om hur samhället är uppbyggt är en grundläggande förutsättning för en god etablering.

Det finns ett stort behov och intresse bland asylsökande att förstå mer om det svenska samhället, de regler och normer som styr liksom vilka rättigheter och skyldigheter du har i Sverige. Många asylsökande upplever en stor distans till det övriga samhället och att det saknas vägar in i samhället. För att hitta rätt vägar och underlätta en etablering behöver asylsökande ökad förståelse för hur samhället är uppbyggt och en medvetenhet om sina rättigheter och skyldigheter. Men det krävs också att övriga delar av samhället engagerar sig för att inkludera asylsökande och skapa fler vägar in i samhället. Vi tror att en viktig del för att uppnå detta är genom personliga kontakter och möjligheten att skapa sammanhang där personer med olika bakgrund kan mötas och lära känna varandra.

Det finns ett behov bland asylsökande att möta etablerade svenskar och särskilt jämnåriga personer. Detta grundar sig på en nyfikenhet och ett personligt behov av att bygga relationer men det är även viktigt att skapa ett kontaktnät och få kunskap av personer i liknande livssituationer för en etablering i samhället när personerna går vidare för att söka sysselsättning,

hitta boende och en rolig fritid. Den största framgången för Tamam och de verksamheter vi bedriver är att det är unga som möter unga. Vi ser att unga har särskilda möjligheter att förstå och ta till sig andra ungas erfarenheter och behov. I ett projekt som fokuserar på rättigheter i praktiken och frågor som rör personer i deras vardag ser vi det därför som särskilt gynnsamt att det leds av unga personer som engagerar sig ideellt.

Målgrupp

Målgruppen är asylsökande i ålder 18-25 år boende i Stockholms Län. Verksamheten riktar sig främst till personer som är i asylprocess och i viss mån till personer som fått uppehållstillstånd men bor kvar i Migrationsverkets boenden. Inom projektet kommer 3 grupper att startas som pågår minst 4 månader vardera. I varje grupp deltar 10 olika deltagare och 4 frivilliga coacher. Totalt deltar alltså 52 personer varav 30 personer ur målgruppen asylsökande unga vuxna.

Genomförande

Projektets består i att starta och driva MR-grupper (Mänskliga rättighetsgrupper) utifrån ett studiematerial vid namn "Mänskliga rättigheter i praktiken" (MR-spelet). Materialet är framtaget av Folkuniversitetet i samarbete med föreningar och offentliga organisationer i Sverige, Grekland, Storbritannien och Portugal. Materialet är framtaget för verksamheter mot asylsökande/nyanlända där målgruppen varit involverade i framtagandet av materialet, ämnen och frågorna. Materialet baseras på tanken om att integration utgår från kunskap om de egna rättigheterna och syftet med materialet är att öka kunskaperna om dessa liksom ökad förståelse för det svenska samhället och möjlighet till språkträning.

Materialet används av föreningar men även inom skolor och kommuner. Frågekorten finns på svenska, engelska, farsi, arabiska, kurmanji och somaliska. Materialet bygger på regelbundna träffar i ca 4 månader där en grupp träffas en gång i veckan under två timmar. Inför träffarna får deltagarna i uppgift att själva söka svaret på frågor utifrån frågekorten i spelet. Deltagarna redovisar sedan svaren på träffarna och diskuterar frågorna tillsammans i helgrupp. Under diskussionen får gruppens övriga medlemmar möjlighet att både ta del av svaren och lyfta andra perspektiv, information och erfarenheter. Informationen söks av deltagarna både genom internet och genom att leta upp informationen på bibliotek, besöka myndigheter, ringa organisationer med mera. Materialet bygger på 7 kategorier: grundläggande information, bostadsfrågor, familj, utbildning, sociala försäkringar och arbete, hälsofrågor och juridik.

Grupperna leds av MR-coacher som fungerar som samtalsledare. MR-coacherna kommer bestå av Tamams frivilliga som utbildas i materialet och som samtalsledare. Deras uppgift är att skapa ett bra samtalsklimat, engagera gruppen, hjälpa deltagare söka information och hitta svaren på frågorna. Målet är att deltagarna själva söker svaren och att kunskapen ska hämtas ur gruppen som helhet, därmed ska coacherna enbart fungera som processledare och stöd. Tamam har tidigare utbildats i materialet av Folkuniversitetet och kan hålla utbildningar för nya MR-coacher inom ramen för projektet.

Projektet kommer ledas av en projektledare som ansvarar för att rekrytera och utbilda frivilliga coacher, nå och engagera deltagarna och sedan starta och stötta MR-grupper som träffas regelbundet utifrån materialet. Projektledaren är med och startar grupperna liksom har nära kontakt med grupperna för att vara ett aktivt stöd för coacherna. Målet är dock att grupperna på sikt drivas självständigt av frivilliga. Projektledaren ansvarar för att utveckla och etablera en tydlig struktur för verksamheten så att den kan utvecklas till en del av lokalföreningens ordinarie verksamhet.

Projektledaren kommer vara med i uppstarten av varje grupp för att finnas som stöd för coacher och etablera en stark och nära kontakt med Tamam som förening. Detta tror vi både kommer stärka möjligheten att fortsätta driva verksamheten liksom knyta deltagare till föreningen och ta del av övrig verksamhet. Grupperna kommer sedan drivas av frivilliga coacher med stöd av projektledaren. Projektledarens roll kommer efter projektet slut tas över av den lokala styrelsen alternativt en egen arbetsgrupp inom Tamam Stockholm.

Tidsplan

Projektet börjar de första månaderna (Jan-Mars) med förberedande arbete genom rekrytering av frivilliga och deltagare. Ett första utbildningstillfälle hålls tidig vår 2018 och i samband med det startas två grupper. Under våren får grupperna stöd för att allteftersom självständigt driva verksamheten. Ett nytt utbildningstillfälle hålls i slutet på våren/början av sommaren för minst en grupp som kommer starta i slutet av sommaren 2018 och pågå under hösten. Parallellt med att starta och stötta dessa grupper arbetar projektledaren tillsammans med den lokala styrelsen och/eller en lokal arbetsgrupp för att skapa en tydlig struktur för projektets fortsättning.

Kopplingar till andra projekt

Under 2017/2018 är Tamam i Stockholm del av ett projekt som leds av Forum som finansieras av utvecklingsmedel för tidiga insatser för asylsökande. Flera organisationer är involverade i projektet genom att driva olika typer av verksamheter. Forum ansvarar för att samordna och skapa gemensamma resurser i form av kommunikationskanaler, material med mera. Tamam kommer inom projektet driva utflyktsgrupper för asylsökande 18-25 år. Som beskrivits ovan kommer projekten och Tamams olika verksamheter kunna stärka varandra genom ett gemensamt nätverk, dela resurser och dra nytta av nya samarbeten. Verksamheterna riktar sig till samma målgrupp och insatser för att nå både frivilliga och deltagare kommer kunna samordnas. Detta projekt kommer även kunna nå fler deltagare till övriga verksamheter inom det projekt som leds av Forum.